

Obsah

KAPITOLA 1	
Základní pojmy a definice	9
1.1 Základní pojmy	9
1.2 Definice	16
KAPITOLA 2	
Příčiny specifických poruch učení	19
2.1 Biologicko-medicínská rovina	21
2.2 Kognitivní rovina	26
2.3 Behaviorální rovina	32
KAPITOLA 3	
Projevy specifických poruch učení	41
3.1 Projevy SPU při osvojování čtení, psaní a počítání	41
3.2 Zvláštnosti v chování dětí se specifickými poruchami učení	45
3.3 Projevy deficitů kognitivních funkcí	46
KAPITOLA 4	
Diagnostika specifických poruch učení (SPU)	50
4.1 Diagnostická kritéria SPU	51
4.2 Diskrepanční kritérium	52
4.3 Diagnostika v běžné třídě základní školy	57
4.4 Diagnostika v 1. ročníku základní školy	58
4.5 Diagnostika na odborném pracovišti	62
KAPITOLA 5	
Obecná doporučení pro reedukaci	72
5.1 Základní zásady reedukace	72
5.2 Oblasti reedukace	75
5.3 Nejčastější chyby při reedukaci	77
KAPITOLA 6	
Reedukace a kompenzace dyslexie	79
6.1 Technika čtení, dekodování	79
6.2 Porozumění čtenému textu	83

6.3 Neuropsychologická metoda reedukace.	
Dirk Bakker: pravo- a levohemisférová dyslexie	85
6.4 Náměty pro práci s textem	89
KAPITOLA 7	
Reedukace a kompenzace dysgrafie	92
7.1 Rozvíjení motoriky	92
7.2 Držení psacího náčiní	94
7.3 Uvolňovací cviky	94
7.4 Psaní písmen a spojů mezi písmeny	95
7.5 Nevhodné postupy	95
7.6 Reedukace u starších žáků	96
7.7 Kompenzace poruchy	97
KAPITOLA 8	
Reedukace dysortografie	100
8.1 Reedukace dysortografie – specifické dysortografické chyby	101
8.2 Reedukace dysortografie – gramatické chyby	106
KAPITOLA 9	
Dyskalkulie	111
9.1 Reedukace	112
9.2 Kompenzace poruchy	122
KAPITOLA 10	
Sluchová percepce, vnímání a reprodukce rytmu	123
10.1 Vývoj sluchového vnímání a jeho vliv na úroveň čtení a psaní	123
10.2 Reedukace sluchového vnímání	124
10.3 Prevence obtíží	130
KAPITOLA 11	
Zraková percepce	131
11.1 Vývoj zrakového vnímání a jeho vliv na nácvik čtení a psaní	131
11.2 Rozlišování barev a tvarů	132
11.3 Zraková diferenciacce	132
11.4 Zraková analýza a syntéza	134
11.5 Zraková paměť	134
11.6 Rozlišování figura–pozadí	135
11.7 Rozlišování reverzních figur	135
11.8 Cvičení očních pohybů	136
11.9 Postřehování, zvětšování rozsahu fixací	137
KAPITOLA 12	
Lateralita, dominance a leváctví	139
12.1 Lateralita	139

12.2 Příčiny laterality, vývoj laterality	140
12.3 Dominance, specializace mozkových hemisfér	141
12.4 Diagnostika laterality	142
12.5 Lateralita, dominance a čtení	143
12.6 Leváctví	144
KAPITOLA 13	
Orientace v prostoru. Pravolevá orientace	145
13.1 Orientace v prostoru	145
13.2 Pravolevá orientace (PLO)	145
13.3 Pravolevá orientace a osvojování dovedností	147
13.4 Nácvik pravolevé a prostorové orientace	148
KAPITOLA 14	
Komunikace jedinců se SPU	150
14.1 Komunikace jako životní princip	150
14.2 Komunikační kompetence jedinců se SPU	151
14.3 Řečové dovednosti	153
14.4 Poruchy řeči	157
KAPITOLA 15	
Vyučování cizím jazykům	161
15.1 Musí se dítě s dyslexií učit cizí jazyk?	161
15.2 Projevy obtíží při osvojování cizího jazyka	162
15.3 Kdy začít s výukou cizího jazyka?	165
15.4 Jaký jazyk je pro žáka s dyslexií nevhodnější?	165
15.5 Principy vyučování a učení	166
15.6 Učit fonetický přepis? Fonetiku angličtiny?	169
15.7 Doporučení pro osvojování dílčích dovedností	169
15.8 Hodnocení a klasifikace	175
15.9 Reeducace prováděná v cizím jazyce?	175
KAPITOLA 16	
Specifické poruchy učení u žáků druhého stupně základní školy a na středních školách	177
16.1 Odlišnosti práce na prvním a druhém stupni	177
16.2 Projevy SPU na druhém stupni	179
16.3 Jak pomoci?	181
16.4 Student se SPU na střední škole	186
KAPITOLA 17	
Rizikové dítě v předškolním věku	188
17.1 Východiska časně diagnostiky	188

17.2 Prediktivní baterie	190
17.3 Jak pomoci rizikovým dětem?	193
KAPITOLA 18	
ADHD – porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou	195
18.1 Základní pojmy, definice, příčiny a projevy	195
18.2 Souvislosti mezi ADHD a dalšími obtížemi	198
18.3 Diagnostická kritéria ADHD	198
18.3 Reeducace ADHD	200
KAPITOLA 19	
Dyspraxie	205
19.1 Dyspraxie v České republice	205
19.2 Zahraniční pojetí dyspraxie	207
19.3 Diagnostika dyspraxie	209
19.4 Reeducace dyspraxie	211
KAPITOLA 20	
Hodnocení a klasifikace žáků s poruchami učení	215
20.1 Vývoj názorů na hodnocení a klasifikaci	215
20.2 Současná doporučení a problémy	217
20.3 Otázky a odpovědi	217
20.4 Ukázka slovního hodnocení	219
KAPITOLA 21	
Individuální vzdělávací program (IVP)	220
21.1 Význam individuálního vzdělávacího programu	220
21.2 Strategie tvorby IVP v České republice	221
21.3 Tvorba IVP	224
21.4 Náměty pro obsah individuálního vzdělávacího programu	225
21.5 Ukázky individuálních vzdělávacích plánů	228
KAPITOLA 22	
Reedukační lekce	235
22.1 Obsah reedukační lekce	235
22.2 Reedukační lekce s T. B.	238
22.3. Náměty pro reedukaci na druhém stupni	241
KAPITOLA 23	
Kazuistika	244
Přílohy	253
Literatura	256